

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Gdańsk, dnia 9 sierpnia 2024 r.

Poz. 3540

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PN-I.4131.40.2024.BR WOJEWODY POMORSKIEGO

z dnia 18 lipca 2024 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609 i poz. 721)

stwierdza się nieważność

§ 1. ust. 2 uchwały Nr III/18/2024 Rady Miejskiej Rumi z dnia 13 czerwca 2024 r. w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla strażaków ratowników Ochotniczej Straży Pożarnej w Rumi uczestniczących w działaniach ratowniczych, akcjach ratowniczych, szkoleniach i ćwiczeniach w zakresie słów: „, naliczanego za każdą rozpoczętą godzinę uczestnictwa w ćwiczeniu lub szkoleniu.”.

Uzasadnienie

W dniu 21 czerwca 2024 r. do Wojewody Pomorskiego wpłynęła uchwała Nr III/18/2024 Rady Miejskiej Rumi z dnia 13 czerwca 2024 r. w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla strażaków ratowników Ochotniczej Straży Pożarnej w Rumi uczestniczących w działaniach ratowniczych, akcjach ratowniczych, szkoleniach i ćwiczeniach, zwana dalej „uchwałą”. Uchwała została przekazana Wojewodzie Pomorskiemu przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Gdańsku.

W toku czynności nadzorczych, pismem z dnia 2 lipca 2024 r., organ nadzoru zawiadomił Radę Miejską Rumi o wszczęciu postępowania nadzorczego.

Po przeprowadzeniu postępowania nadzorczego organ nadzoru stwierdził, że uchwała w zakresie wskazanym w sentencji rozstrzygnięcia nadzorczego podjęta została z istotnym naruszeniem prawa.

Jako podstawę prawną podjęcia uchwały wskazano art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609) w zw. z art. 15 ust. 1 i 2 oraz art. 15a ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 233), dalej jako „u.o.s.p.”.

W § 1 ust. 1 uchwały Rada Miejska Rumi ustaliła „stawkę ekwiwalentu pieniężnego wypłacanego strażakom ratownikom Ochotniczej Straży Pożarnej w Rumi za udział w działaniach ratowniczych lub akcjach ratowniczych, naliczanego za każdą rozpoczętą godzinę od zgłoszenia wyjazdu z jednostki ochotniczej straży pożarnej, w wysokości 100% kwoty odpowiadającej 1/175 przeciętnego wynagrodzenia brutto, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” na podstawie art. 20 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przed dniem ustalenia ekwiwalentu pieniężnego, zwanego dalej przeciętnym wynagrodzeniem miesięcznym brutto.” Z kolei w § 1 ust. 2 uchwały Rada Miejska ustaliła „stawkę ekwiwalentu pieniężnego wypłacanego strażakom ratownikom Ochotniczej Straży Pożarnej w Rumi za udział w ćwiczeniach lub szkoleniach, naliczanego za każdą rozpoczętą godzinę uczestnictwa w ćwiczeniu lub szkoleniu, w wysokości jak w ust. 1.”

Zgodnie z art. 15 ust. 1 u.o.s.p., strażak ratownik OSP, który uczestniczył w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu lub ćwiczeniu, otrzymuje, niezależnie od otrzymywanego wynagrodzenia,

ekwiwalent pieniężny. Z kolei art. 15 ust. 2 u.o.s.p. stanowi, że wysokość ekwiwalentu pieniężnego ustala, nie rzadziej niż raz na 2 lata, właściwa rada gminy w drodze uchwały. Wysokość ekwiwalentu pieniężnego nie może przekraczać 1/175 przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego brutto, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" na podstawie art. 20 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1251, 1429 i 1672) przed dniem ustalenia ekwiwalentu pieniężnego. Ekwiwalent pieniężny nalicza się za każdą rozpoczętą godzinę liczoną od zgłoszenia wyjazdu z jednostki ochotniczej straży pożarnej lub gotowości do wyjazdu w celu realizowania zadań, o których mowa w art. 3 pkt 7, bez względu na liczbę wyjazdów w ciągu jednej godziny, a w przypadku kandydata na strażaka ratownika OSP - za każdą rozpoczętą godzinę szkolenia. Ekwiwalent pieniężny jest wypłacany z budżetu właściwej gminy.

Należy zauważyć, że w § 1 ust. 2 uchwały Rada Miejska wskazała, że ekwiwalent należy się „za każdą rozpoczętą godzinę uczestnictwa”, podczas gdy zgodnie z art. 15 ust. 2 u.o.s.p. ekwiwalent przysługuje „za każdą rozpoczętą godzinę liczoną od zgłoszenia wyjazdu z jednostki ochotniczej straży pożarnej”. Nie są to wyrażenia tożsame, co oznacza, że organ stanowiący dokonał nieuprawnionej modyfikacji ustawowych warunków przyznawania ekwiwalentu, co stanowi istotne naruszenie art. 15 ust. 2 u.o.s.p. w zw. z art. 7 Konstytucji RP, który stanowi, że organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. Jak wskazał Wojewódzki Sąd Administracyjny w Łodzi w wyroku z dnia 16 stycznia 2024 r. (sygn. akt: III SA/Łd 685/23), „przyjęte na gruncie § 1 zaskarżonej uchwały sformułowanie "za każdą rozpoczętą godzinę udziału" dotyczące sposobu ustalenia ekwiwalentu odmiennie regulujące zasady jego przyznawania z pominięciem zawartej w art. 15 ust. 2 u.o.s.p. zasady, że kwota ta naliczana winna być za każdą rozpoczętą godzinę od zgłoszenia wyjazdu z jednostki ochotniczej straży pożarnej, stanowi niedopuszczalną modyfikację art. 15 ust. 2 u.o.s.p. Sposób redakcji § 1 uchwały wypacza sens regulacji ustawowej, z której wypływa jednoznaczna dyrektywa co do sposobu naliczania przysługującego strażakowi wynagrodzenia co stanowi jednocześnie o istotnym naruszeniu kwestionowanym przepisem uchwały unormowania ustawowego. Nie ulega wątpliwości, że art. 15 ust. 1 i 2 u.o.s.p. uprawniają radę gminy do ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego "naliczanego za każdą rozpoczętą godzinę od zgłoszenia wyjazdu z jednostki ochotniczej straży pożarnej". Tymczasem w treści uchwały organ uregulował nie tylko wysokość ekwiwalentu, do czego był uprawniony i zobowiązany, ale odmiennie określił sposób jego naliczania "za każdą rozpoczętą godzinę udziału" w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu lub ćwiczeniu, co stoi w wyraźnej sprzeczności z zakresem regulacji przekazanej radom gmin na podstawie ustawy o ochotniczych strażach pożarnych, zmieniając zasadę wprowadzoną w art. 15 ust. 2 u.o.s.p.” (vide: wyrok WSA w Poznaniu z dnia 4 października 2023 r., sygn. akt III SA/Po 477/23, wyrok WSA w Gdańsku z dnia 16 lutego 2023 r., sygn. akt III SA/Gd 669/22).

Wobec powyższego, stwierdzenie nieważności § 1 ust. 2 uchwały Nr III/18/2024 Rady Miejskiej Rumi z dnia 13 czerwca 2024 r. w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla strażaków ratowników Ochotniczej Straży Pożarnej w Rumi uczestniczących w działaniach ratowniczych, akcjach ratowniczych, szkoleniach i ćwiczeniach w zakresie słów: „, naliczanego za każdą rozpoczętą godzinę uczestnictwa w ćwiczeniu lub szkoleniu,„ jest uzasadnione i konieczne.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, stwierdzenie nieważności uchwały wstrzymuje jej wykonanie w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Od niniejszego rozstrzygnięcia nadzorczego służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Pomorskiego.

Wojewoda Pomorski

Beata Rutkiewicz